

Tekst 1

Arria en Paetus.

1 C. PLINIUS NEPOTI SUO S.

2 Adnotasse videor facta dictaque virorum feminarumque alia clariora esse
3 alia maiora. Confirmata est opinio mea hesterno Fanniae sermone. Neptis
4 haec Arriae illius, quae marito et solacium mortis et exemplum fuit. Multa
5 referebat aviae suae non minora hoc sed obscuriora; quae tibi existimo
6 tam mirabilia legenti fore, quam mihi audienti fuerunt.

(In het hier weggelaten gedeelte beschrijft Plinius het gedrag van Arria na het overlijden van haar zoon.)

7 Scribonianus arma in Illyrico contra Claudium moverat; fuerat Paetus in
8 partibus, et occiso Scriboniano Romam trahebatur. Erat ascensus
9 navem; Arria milites orabat, ut simul imponeretur. 'Nempe enim' inquit
10 'daturi estis consulari viro servolos aliquos, quorum e manu cibum capiat,
11 a quibus vestiatur, a quibus calcietur; omnia sola praestabo.' Non
12 impetravit: conduxit piscatoriam nauculam, ingensque navigium minimo
13 secuta est. Eadem apud Claudium uxori Scriboniani, cum illa profiteretur
14 indicium, 'Ego' inquit 'te audiam, cuius in gremio Scribonianus occisus est,
15 et vivis?' Ex quo manifestum est ei consilium pulcherrimae mortis non
16 subitum fuisse. Quin etiam, cum Thrasea gener eius deprecaretur, ne
17 mori pergeret, interque alia dixisset: 'Vis ergo filiam tuam, si mihi
18 pereundum fuerit, mori mecum?', respondit: 'Si tam diu tantaque
19 concordia vixerit tecum quam ego cum Paeto, volo.' Auxerat hoc responso
20 curam suorum; attentius custodiebatur; sensit et 'Nihil agitis' inquit;
21 'potestis enim efficere ut male moriar, ut non moriar non potestis.' Dum
22 haec dicit, exsiluit cathedra adversoque parieti caput ingenti impetu
23 impegit et corruit. Focilata 'Dixeram' inquit 'vobis inventuram me
24 quamlibet duram ad mortem viam, si vos facilem negassetis.' Videnturne
25 haec tibi maiora illo 'Paete, non dolet', ad quod per haec perventum est?

26 Cum interim illud quidem ingens fama, haec nulla circumfert. Unde
27 colligitur, quod initio dixi, alia esse clariora alia maiora. Vale.

Plinius, Epistulae 3.16.1-2 en 7-13

Afbeelding 1

schilderij door F.-A. Vincent, 1785

Tekst 2

1 Casta suo gladium cum traderet Arria Paeto,
2 quem de visceribus strinxerat ipsa suis,
3 'Si qua fides, vulnus quod feci non dolet,' inquit,
4 'sed tu quod facies, hoc mihi, Paete, dolet.'

Martialis, Epigrammata 1.13